

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: PNK.III.431.21.2020

Kielce, dnia 22-06-2020

**Pan
Grzegorz Piec
Starosta Konecki**

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę problemową w zakresie realizacji przez Powiat Konecki Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej¹ w dniach 6-30 kwietnia 2020 r. przeprowadziły: Edyta Adamczyk – inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli (kierownik zespołu kontrolnego) oraz Magdalena Ściwiarska – inspektor wojewódzki Oddziału Kontroli w Wydziale Prawnym, Nadzoru i Kontroli (członek zespołu kontrolnego), na podstawie pisemnych upoważnień do przeprowadzenia kontroli nr 168/2020 oraz nr 169/2020 z dnia 6 kwietnia 2020 r. wydanych przez Z-cę Dyrektora Wydziału Prawnego, Nadzoru i Kontroli Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach z upoważnienia Wojewody Świętokrzyskiego.

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, al. IX Wieków Kielce 3, 25-516 Kielce, na podstawie dokumentacji elektronicznej otrzymanej od Starosty Pińczowskiego za pośrednictwem platformy e-PUAP.

Podstawa prawna kontroli:

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej², art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie³ oraz art. 8 ust. 1 u.n.p.p.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą:

Sprawdzenie realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w przedmiocie:

¹ t.j. z 2019 r., poz. 294 ze zm. zwana dalej u.n.p.p.

²t.j. Dz.U. z 2020 r., poz. 224

³ t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1464

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

1. organizacji harmonogramu dyżurów dla mieszkańców,
2. poprawności ogłoszenia konkursu,
3. zawarcia umowy z organizacją pozarządową na świadczenie usług w 2020 r.,
4. upowszechniania przez Powiat Konecki usługi wśród mieszkańców powiatu zgodnie z obligatoryjnymi formami przewidzianymi przepisami u.n.p.p,
5. wyposażenia lokali i poczekalni punktów.

Kontrola obejmowała sposób organizacji przez Powiat Konecki nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w 2020 r. (od 01.01.2020 do zakończenia czynności kontrolnych) oraz organizacji przez Powiat Konecki konkursu w 2019 r. na powierzenie realizacji zadania administracji rządowej z zakresu prowadzenia punktów przeznaczonych na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w 2020 r.

Ocena działalności jednostki:

Wykonywanie zadań w zakresie realizacji zadania polegającego na udzielaniu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczeniu nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej – **oceniam pozytywnie z uchybieniami**⁴.

Ustalenia kontroli:

1. Organizacja harmonogramu dyżurów dla mieszkańców.

Na terenie powiatu Koneckiego funkcjonują 3 punkty:

- punkt nieodpłatnej pomocy prawnej w Końskich – prowadzony przez Powiat Konecki⁵ w siedzibie Starostwa Powiatowego Końskich,
- punkt nieodpłatnej pomocy prawnej w Stąporkowie – prowadzony przez organizację pozarządową - Fundację „Gołębie Serce”,
- punkt nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego w Fałkowie – prowadzony przez organizację pozarządową - Fundację „Gołębie Serce”.

Liczba ta odpowiadała mnożnikowi zdefiniowanemu w art. 20 ust. 4 – art. 8 ust. 2 u.n.p.p.

⁴ Wojewoda Świętokrzyski stosuje, zgodnie z zarządzeniem Nr 132/2019 Wojewody Świętokrzyskiego z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przeprowadzania kontroli zewnętrznej przez pracowników Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

⁵ zwany dalej Powiatem

Zgodnie z art. 11 ust. 1b u.n.p.p. Powiat powierzył prowadzenie 2 punktów organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego⁶, wyłonionej w otwartym konkursie ofert, stosownie do art. 11 ust. 2 u.n.p.p.

Udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego odbywa się w każdym punkcie w wymiarze 5 dni w tygodniu przez 4 godziny dziennie, stosownie do zapisu art. 8 ust. 3 u.n.p.p.

2. Ogłoszenie konkursu na prowadzenie ww. punktów.

Organizację pozarządową wyłania się corocznie w otwartym konkursie ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁷.

W celu wykonania obowiązku powierzenia prowadzenia punktu organizacji pozarządowej, Zarząd Powiatu w Końskich Uchwałą Nr 118/2019 z dnia 23 października 2019 r. ogłosił otwarty konkurs ofert pod nazwą "Realizacja zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na terenie powiatu koneckiego w 2020 r."

Zgodnie z art. 13 ust. 3 pkt 1 i 3 u.d.p.p. ogłoszenie o konkursie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Końskich (http://bip.konecki.wrota-swietokrzyskie.pl/web/guest/organizacje_pozarzadowe_ogloszenia) oraz na stronie internetowej powiatu (<https://www.konecki.powiat.pl/index.php/51-starostwo/informator-publiczny/1867-komunikaty-2018>).

Ponadto stwierdzono działania zgodne z prawem – art. 13 ust. 1 u.d.p.p. - w zakresie ogłoszenia konkursu, które ukazało się na okres nie krótszy niż 21 dni w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Końskich oraz na stronie internetowej Powiatu.

Szczegółowa analiza ogłoszenia wykazała, że zawierało ono elementy wskazane w art. 13 ust. 2 u.d.p.p.

Uchybienia stanowią (akta kontroli nr 11):

a) nieprawidłowo sformułowany tytuł (nazwa) ogłoszenia o konkursie. Zarząd Powiatu w Końskich ogłosił otwarty konkurs ofert pod nazwą "Realizacja zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej, świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na terenie powiatu koneckiego w 2020 r."⁸

⁶ zwana dalej organizacją pozarządową

⁷ t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 688 ze zm. zwana dalej u.d.p.p.

⁸ zwane dalej zadaniem

Zgodnie z art. 11 ust. 1 i 2 u.n.p.p. powiat powierza połowę punktów do prowadzenia adwokatom i radcom prawnym z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, a połowę organizacji pozarządowej prowadzącej działalność pożytku publicznego (...), z przeznaczeniem na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej **lub** świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego. Organizację pozarządową wyłania się corocznie w otwartym konkursie ofert, (...) przeprowadzanym jednocześnie na powierzenie prowadzenia punktów przeznaczonych na udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej **lub** świadczenie nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego.

W związku z powyższym Powiat wyłaniając organizację pozarządową powinien zatytułować konkurs: "Realizacja zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej **lub** świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej na terenie powiatu koneckiego w 2020 r."

Mimo nieprawidłowo sformułowanego zapisu w tytule ogłoszenia o konkursie, stwierdzić należy, że w treści ogłoszenia zastosowano się do przepisów art. 11 ust. 2–2a u.n.p.p. a tym samym umożliwiono składanie ofert zarówno organizacjom pozarządowym, które mogą świadczyć tylko jedną z usług, jak i obie usługi łącznie.

b) brak zamieszczonej w BIP oraz na stronie internetowej Powiatu strony ogłoszenia o konkursie, która zawiera warunki realizacji zadania (zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 4 u.d.p.p.) oraz informacje o możliwości wydłużenia, na żądanie starosty, czasu trwania dyżuru do co najmniej 5 godzin dziennie, w przypadku, o którym mowa w art. 8 ust. 6 u.n.p.p.,

c) wskazanie błędnego terminu realizacji zadania tj. 2019 r. zamiast 2020 r. (pkt V ust. 1 ogłoszenia). Konkurs został ogłoszony bowiem na realizację zadania w 2020 r.,

d) wskazanie błędnego terminu tj. 2020 r., zamiast 2019 r. w przypadku niepodpisania przez wybranego w drodze konkursu oferenta umowy, skutkującego rezygnacją z realizacji zadania (pkt IX ust. 2 ogłoszenia),

e) zbyt ogólnie określenie zasad przyznania dotacji tj. wskazanie jedynie tytułów i publikatorów stosownych aktów prawnych oraz informacji o przekazaniu dotacji po zawarciu umowy o realizację zadania publicznego na warunkach w niej określonych (pkt IV ogłoszenia).

3. Zawarcie umowy z organizacją pozarządową na świadczenie usług w 2020 r.

W celu udzielania nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej przez organizację pozarządową Powiat, zgodnie z art. 11 ust. 7 u.n.p.p. zawarł umowę z organizacją pozarządową w dniu 10 grudnia 2019 r. na prowadzenie punktu nieodpłatnej pomocy prawnej w Stąporkowie oraz punktu nieodpłatnego poradnictwa

obywatelskiego w Fałkowie. W stosunku do ww. punktów nie określono specjalizacji.

Umowa z organizacją pozarządową zawierała wszystkie elementy określone w art. 6 ust. 2 pkt 1,1a i 3-6a u.n.p.p., jak również zapis dotyczący zadań z zakresu edukacji prawnej realizowanych przez organizację pozarządową, określonych szczegółowo w ofercie, która jest integralną częścią umowy.

Uchybienia w przedmiotowej umowie stanowią (akta kontroli nr 12):

- a) zbyt ogólne określenie sposobu korzystania z lokalu w którym będzie usytuowany punkt nieodpłatnej pomocy prawnej (tj. nieodpłatnie - § 2 pkt 11 umowy) – art. 6 ust. 2 pkt 3 u.n.p.p.,
- b) zbyt ogólne wskazanie niezbędnych urządzeń technicznych, w tym zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych umożliwiających udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej (tj. sprzęt biurowy i informatyczny z dostępem do internetu oraz baza aktów prawnych, nieodpłatnie - § 2 pkt 12 umowy) - art. 6 ust. 2 pkt 4 u.n.p.p.,
- c) zbyt ogólne zasady zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej (tj. nieodpłatnie - § 2 pkt 12 umowy) - art. 6 ust. 2 pkt 5 u.n.p.p.

4. Upowszechnianie przez Powiat usługi wśród mieszkańców powiatu zgodnie z obligatoryjnymi formami przewidzianymi przepisami u.n.p.p.

Zgodnie z art. 8a ust. 4 u.n.p.p. w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Powiatowego w Końskich oraz na stronie internetowej Powiatu zamieszczono listę jednostek nieodpłatnego poradnictwa, dostępnego dla mieszkańców powiatu.

Art. 8a ust. 4 pkt 1 u.n.p.p. stanowi, że listę, o której mowa w ust. 1 udostępnia się w szczególności na stronach internetowych urzędów gmin na obszarze tego powiatu. Kontrolujący stwierdzili, że dane, o których mowa zostały zamieszczone na stronie internetowej tylko Gminy Smyków, Końskie oraz Ruda Maleniecka. Na stronach internetowych pozostałych gmin Powiatu widniały nieaktualne dane dotyczące nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa. Jak wyjaśnił Starosta Konecki, w dniu 10.01.2020 r. za pośrednictwem platformy ePUAP przesłał listę do wszystkich gmin Powiatu Koneckiego. Burmistrzowie i Wójtowie otrzymali pismo z prośbą o umieszczenie przekazanej w załączeniu aktualnej listy jednostek nieodpłatnego poradnictwa na stronach internetowych urzędów gmin. Ponadto w dniu 14.05.2020 r. do urzędów gmin Powiatu Koneckiego jeszcze raz wysłano pismo z prośbą o realizację przez gminy zapisów art. 8a ust. 4 pkt 1 i aktualizację danych na swoich stronach internetowych (akta kontroli nr 18).

Na podstawie przedłożonej dokumentacji ustalono, że informacja o prowadzeniu punktów nieodpłatnej pomocy prawnej jest rozpowszechniana również za pomocą ulotek informacyjnych. Ponadto pracownicy Starostwa Powiatowego w Końskich zajmujący się tematyką nieodpłatnej

pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego pozostają do dyspozycji mieszkańców Powiatu, udzielając telefonicznie lub bezpośrednio niezbędnych informacji.

Zgodnie z art. 5 ust. 5 u.n.p.p., w zw. z § 5 ust. 4 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 21 grudnia 2018 r. w sprawie nieodpłatnej pomocy prawnej oraz nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego⁹ Powiat opracował Karty informacyjne poradnictwa, zawierające ofertę jednostki nieodpłatnego poradnictwa w zakresie: nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnej mediacji, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego a także poradnictwa dla osób pokrzywdzonych przestępstwem. *Uchybienie* stanowi brak wskazania w opisie usługi zamieszczonym na karcie nieodpłatnej pomocy prawnej informacji o prowadzonej mediacji (akta kontroli nr 19). Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 3a u.n.p.p. nieodpłatna pomoc prawna oraz nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje również nieodpłatną mediację.

5. Wyposażenie lokali punktów i poczekalni.

- a) Punkt w Końskich oraz w Stąporkowie spełnia wymogi określone w § 5 rozporządzenia.
- b) W przypadku punktu w Fałkowie *uchybienie* stanowi brak oddzielnego stołu, do przeprowadzania mediacji (akta kontroli nr 21).

Zgodnie z § 5 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w lokalu, w którym jest udzielana nieodpłatna pomoc prawna lub świadczone nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, w przypadku prowadzenia w lokalu nieodpłatnej mediacji, pomieszczenie wyposaża się w stół wraz z miejscami siedzącymi dla co najmniej czterech osób.

W poczekalni dostępne są również ulotki informacyjne Fundacji „Gołębie Serce” na temat świadczenia nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz nieodpłatnej mediacji. Stwierdzono, że na ulotkach informacyjnych nie wskazano adresu e-mail służącego do zgłaszania wizyt w punkcie.

W związku z powyższym, dla zwiększenia przejrzystości i ułatwienia umawiania się na wizytę osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się, wskazanym byłoby zawrzeć e-mail kontaktowy również na ulotkach informacyjnych Fundacji.

Mając na uwadze powyższą ocenę i uwagi zalecam:

1. Poprawne formułowanie tytułu ogłoszenia o otwartym konkursie ofert na realizację zadania publicznego w zakresie prowadzenia punktu nieodpłatnej pomocy prawnej lub świadczenia nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej.

⁹ Dz.U. z 2018 r., poz. 2492 zwane dalej rozporządzeniem

2. Szczegółowe określanie w ogłoszeniu o otwartym konkursie ofert zasad przyznawania dotacji organizacji pozarządowej.
3. Wzmocnienie nadzoru nad zamieszczaniem w BIP oraz na stronie internetowej Powiatu kompletnego ogłoszenia o otwartym konkursie ofert jak również wzmocnienie nadzoru nad poprawnością terminów zawartych w ogłoszeniu.
4. Szczegółowe określanie w umowie z organizacją pozarządową sposobu korzystania z lokalu w którym będzie usytuowany punkt nieodpłatnej pomocy prawnej.
5. Szczegółowe wskazywanie w umowie z organizacją pozarządową niezbędnych urządzeń technicznych, w tym zapewniających dostęp do bazy aktów prawnych umożliwiających udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej.
6. Szczegółowe określanie w umowie z organizacją pozarządową zasad zapewniania dostępu do bazy aktów prawnych umożliwiającego udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej.
7. Zamieszczenie w opisie usługi na karcie nieodpłatnej pomocy prawnej informacji o prowadzonej mediacji.
8. Dostosowanie wyposażenia punktu w Fałkowie w sposób zapewniający prowadzenie nieodpłatnej mediacji.
9. Zamieszczenie w ulotkach informacyjnych Fundacji „Gołębie Serce” adresu kontaktowego e-mail służącego do zgłaszania wizyt w punkcie.

Na podstawie art. 49 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych uchybień, a także o przekazanie - w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – informacji o sposobie wykorzystania ww. uwag i wniosków oraz o wykonaniu zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Podpis
Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski

